

Buletinul Științific al Academiei de Științe Medicale

Numărul 141/ 28 februarie 2025

CHIKUNGUNYA SE MUTĂ ÎN NOI REGIUNI, AFECTEAZĂ MILIOANE DE PERSOANE ȘI GENEREAZĂ COSTURI DE MILIARDE DE DOLARI

Globalizarea, urbanizarea și schimbările climatice au crescut semnificativ riscul apariției unor focare „explozive, imprevizibile” ale bolii transmise de țânțari chikungunya, care a afectat milioane de oameni și a determinat probabil costuri de aproape 50 de miliarde de dolari în asistență medicală și costuri legate de dizabilități în 110 țări din 2011 până în 2020, au raportat cercetătorii în BMJ Global Health.

Primul focar documentat al bolii virale a avut loc în Tanzania în 1952. Dar, în ultimii 20 de ani, schimbările climatice au permis vectorilor, țânțarii *Aedes aegypti* și *Aedes albopictus*, să prospere în zone geografice extinse, reprezentând amenințări atât pentru țările dezvoltate, cât și pentru țările în curs de dezvoltare.

Chikungunya provoacă febră, dureri articulare severe, erupții cutanate și oboseală. În timp ce majoritatea cazurilor sunt autolimitate, boala poate afecta sistemul nervos și cardiovascular, ducând la efecte severe, inclusiv deces. În unele cazuri, chikungunya poate duce la afecțiuni cronice debilitante, cum ar fi durerile articulare, care pot diminua semnificativ calitatea vieții.

Deoarece prevalența chikungunya este probabil subestimată din cauza diagnosticării greșite, a infrastructurii slabe de testare și a accesului scăzut la asistență medicală, cercetătorii au analizat datele pentru perioada 2011-2020 și au procesat rezultatele.

Datele au fost preluate din Programul de Monitorizare a Bolilor Emergente, ministerele locale ale sănătății, Organizația Panamericană de Sănătate, Centrul European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor, Centrele pentru Controlul și Prevenirea Bolilor din SUA și programul CHOICE al Organizației Mondiale a Sănătății.

Echipa a estimat de asemenea, atât costurile directe (de exemplu, testare, spitalizări, îngrijire în ambulatoriu, medicamente) cât și costuri indirecte (de exemplu, incapacitatea pacienților și a îngrijitorilor de a lucra).

Cele mai multe infecții cu chikungunya (aproape 15 milioane) au fost raportate de America Latină și Caraibe. Brazilia (3,2 milioane), Republica Dominicană (2,7 milioane) și Polinezia Franceză (1,6 milioane) au documentat cele mai multe cazuri. Europa Centrală și

de Est și Asia Centrală au avut cele mai puține cazuri, cu 202 în șase țări, atribuite în principal călătoriilor din zone endemice.

La nivel mondial, aproximativ 13.000 de persoane (interval, 2.242 - 336.286) au murit din cauza infecțiilor lor. Numărul de cazuri a atins apogeul la 8,7 milioane în 2014, pe fondul focarelor din Republica Dominicană, Guadelupa, Polinezia, Guyana și alte câteva insule.

Numărul estimat de ani de viață ajustați pentru dizabilități (DALY) sau ani de viață pierduți din cauza bolii, dizabilității sau decesului a fost estimat la 1,95 milioane, reprezentând o pierdere medie anuală de 195.000. Majoritatea DALYS (76%) au rezultat din boli cronice, în timp ce bolile acute au constituit restul de 24%.

Mai ales în combinație cu natura sa imprevizibilă, chikungunya ar putea avea un impact semnificativ asupra sistemelor locale de sănătate.

DALY au atins vârful în 2014 până în 2016, la 913.000, 432.000 și, respectiv, 262.000, din cauza focarelor majore de chikungunya. Un al doilea vârf a avut loc în 2019, cu 131.000 de cazuri. Cele mai multe DALY (80%) au fost raportate de țările din America Latină și Caraibe, urmate de Asia de Sud-Est, Asia de Est și Oceania, care au reprezentat 12% din cazuri.

Brazilia a contribuit cu 329.000 de DALY (17%) din totalul global din 2011 până în 2020.

Bilanțul financiar estimat al chikungunya a fost de 49,9 miliarde de dolari, cu 25,1 miliarde de dolari cheltuiți pentru boli cronice și 24,8 miliarde de dolari pentru boli acute în perioada de studiu.

Costurile directe au totalizat 2,8 miliarde de dolari (6%), iar costurile indirecte au fost de 47,1 miliarde de dolari (94%), zilele de lucru pierdute fiind principalul factor al ambelor tipuri. Costul mediu al fiecărui caz la nivel mondial a fost de 2.700 USD. Țările din America Latină și Caraibe au absorbit majoritatea acestor costuri.

Perspectivile acestui studiu ar putea informa factorii decizionali asupra impactului chikungunya asupra sănătății populației, facilitând alocarea eficientă a resurselor pentru protejarea populațiilor vulnerabile la această boală potențial debilitantă.

Tradus și adaptat după, Mary Van Beusekom, 4.12.2024

Colectiv de redacție: CS 1 Dr. Viorel Alexandrescu
Prof. Dr. Mircea Beuran
Prof. Dr. Emanoil Ceaușu
Dr. Gabriel - Cristian Văcaru
Tehnoredactare: Ref. Narcisa Samoilă
Traducere: Andreea Antochi
Site: <https://www.adsm.ro>

